Luke
LUONNONVARAKESKUS

Luonnonvarakeskuksen lausunto:

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi maaperän seurannasta ja kestokyvystä

Tapio Salo

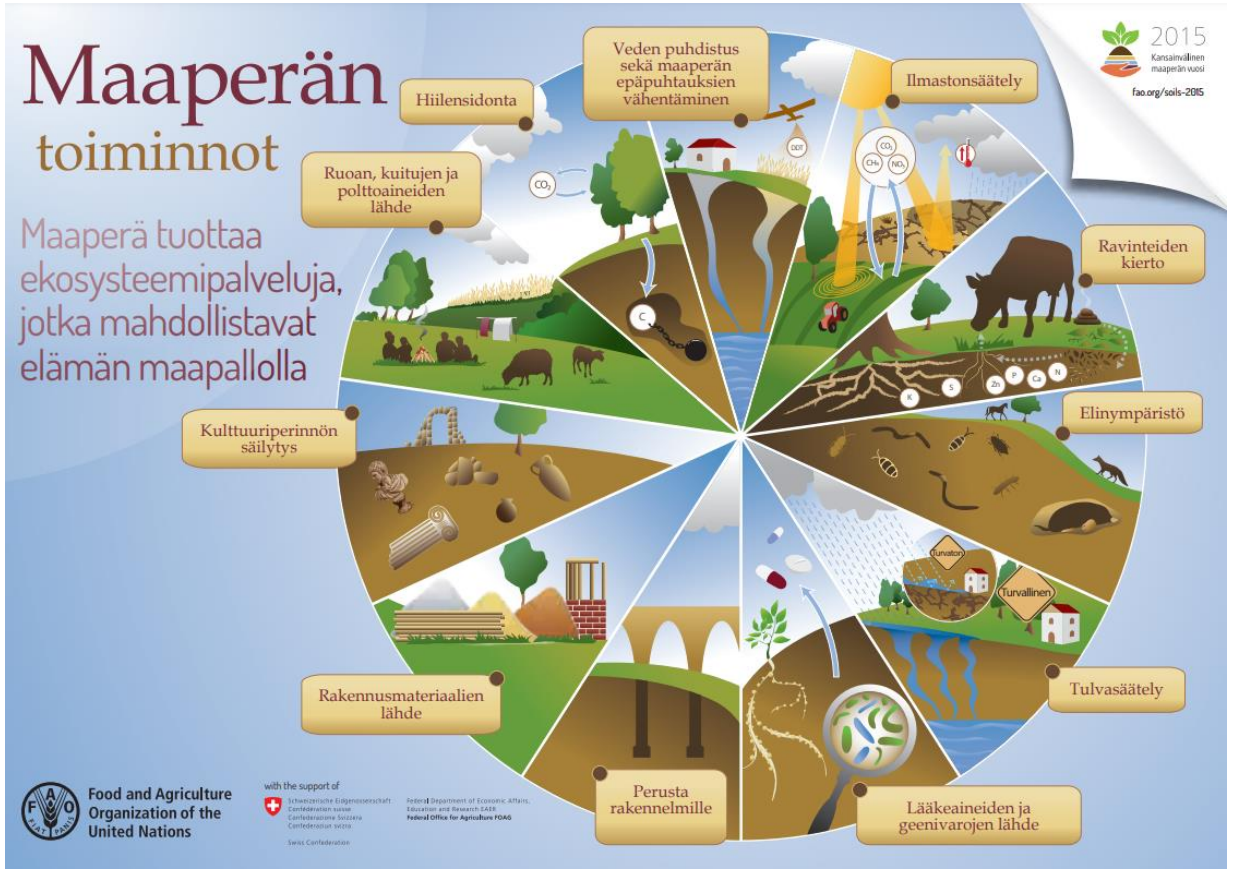
Luonnonvarakeskus

Maa- ja metsätalousvaliokunnan kokous 27.10.2023

Maaperän tarjoamat ekosysteemipalvelut

Maaperä on terve, kun se on hyvässä kemiallisessa, biologisessa ja fysikaalisessa kunnossa ja pystyy jatkuvasti tarjoamaan mahdollisimman monia ekosysteemipalveluita

- Komission mukaan maaperän tila on heikentynyt kaikissa jäsenvaltioissa ja heikentyminen pahenee edelleen.
- Direktiiviehdotuksen tavoitteena on luoda yhtenäiset puitteet maaperän tilan seurannalle Euroopan unionissa sekä parantaa maaperän terveyttä siten, että terve maaperä saavutetaan unionin alueella vuoteen 2050 mennessä.

Maaperän kestävään käyttöön liittyvä neuvonta ja koulutus

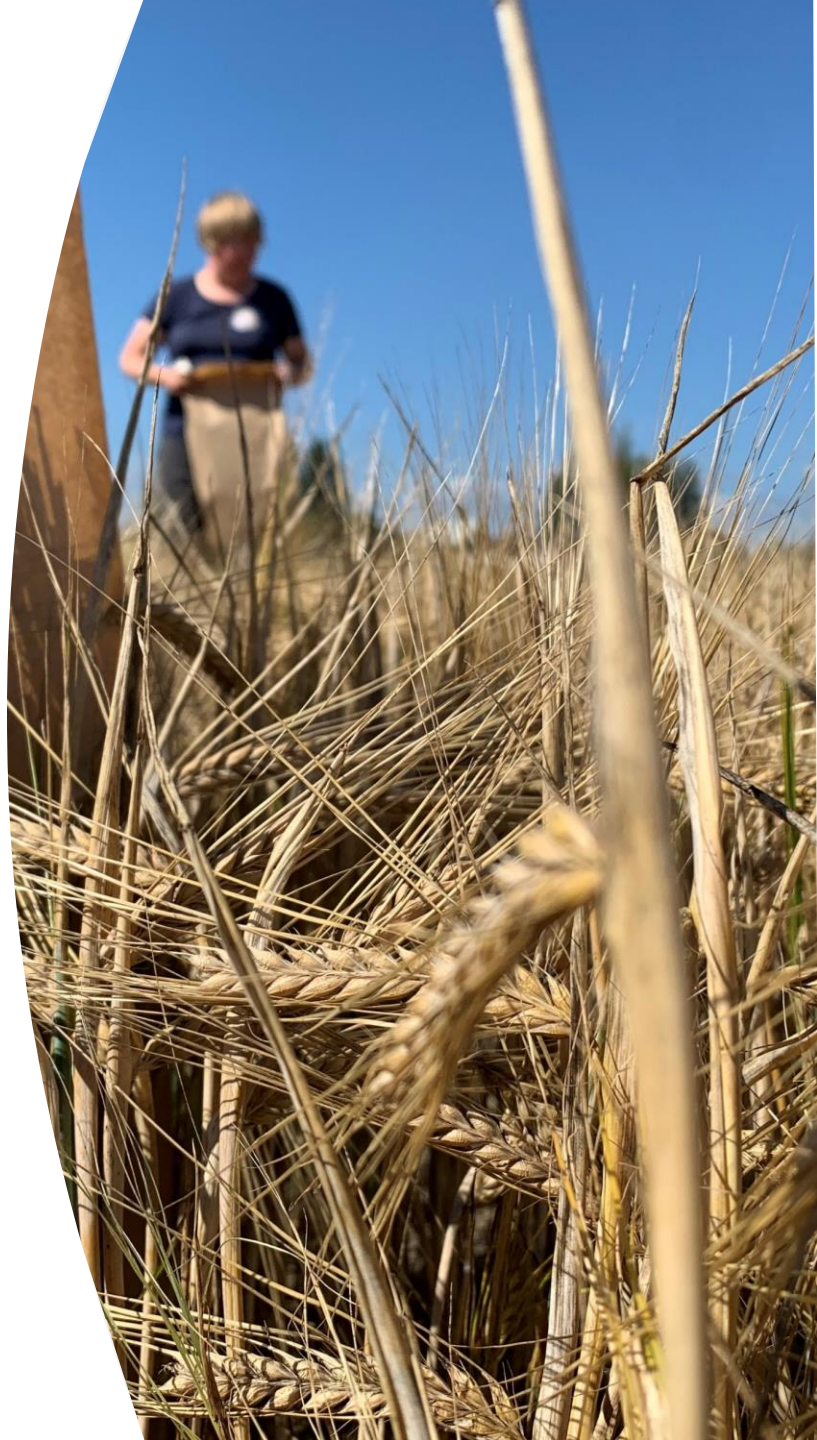
- Koulutukseen panostaminen on kannatettavaa, sillä kaikki maaperän merkitykseen elämää ylläpitävänä biosfäärin osana liittyvän tiedon lisääminen yhteiskunnassa parantaa mahdollisuuksia ylläpitää ja parantaa maaperän terveyttä tulevaisuudessa.
- Koulutuksen ja neuvonnan tulee pohjautua tutkittuun tietoon ja onkin tärkeää ylläpitää kansallista korkeatasoista maaperätutkimusta, jotta mm. suositeltavissa kestävän maaperänhoidon käytänteissä tulee otetuksi huomioon maaperän ominaispiirteet ja ilmasto-olosuhteet Suomessa.

Luke ©LUONNONVARAKESKUS

Indikaattorit ja raja-arvot

- Yhden huonon indikaattorituloksen perusteella tapahtuva kunnostustoimien tarve on tiukka ja suositeltavampaa olisi tarkastella maaperän kuntoa kokonaisvaltaisesti.
- Indikaattorien raja-arvojen asettamiseen tarvitaan kansallista harkintaa, koska osittain menetelmät poikkeavat Suomessa käytetyistä (P: Olsen vs. Ammoniumasetaatti-uutto) ja maaperämme saveksen ja hiilen määrät ovat usein korkeat (saves/hiili)
- Indikaattorit ja kynnysarvot on pääosin ajateltu maatalousmaille ja niiden sopivuus metsämaille ja luonnontilaisille maaperille on arvioitava huolellisesti.

Luke ©LUONNONVARAKESKUS

Näytteenotto

LUCAS-näytteenoton ja kansallisten näytteenottojen menetelmät yhdenmukaistettava

Kerroksellisuuden huomioon ottaminen turve- ja metsämailla.

Maaperän muutokset ovat yleensä hitaita, joten viiden vuoden jaksotus näytteenotoissa on tarpeettoman tiivis. Kymmenen vuoden jaksotus riittää yleensä kuvaamaan maaperän muutoksia.

LUCAS-seuranta yhdessä peltomaiden VALSE-seurannan ja metsämaiden pysyvien koealojen kanssa (630 kpl Biosoil/ 3000 kpl 2021-2023) sopinee näille maankäytöille.

Puuttomien avosoiden, tunturipaljakoiden ja muiden luonnontilaisten maaperien seurannan kehittämisessä/aloittamisessa on pohdittava kustannusten ja hyötyjen suhdetta.

Kiitos!

©LUONNONVARAKESKUS